

Hjärta & hjärna: Hos vikingarna

Hjärta och hjärna befinner sig på Birka i Mälaren för att undersöka sanningshalten i ett antal vanliga påståenden om vikingarna. Med hjälp av vetenskapen försöker Emma Frans och Maja Åström fastställa vad som är sant, falskt eller mittemellan.

På den vikingatida handelsplatsen Birka träffar vi **Charlotte Hedenstierna-Jonsson, filosofie doktor i arkeologi** som hjälper oss att resonera kring påståenden som att "under vikingatiden stod kvinnorna hemma vid spisen och männen var ute i viking", "alla i Skandinavien kallade sig vikingar på vikingatiden", och "Birka var bara befolkat av slavar". Vad säger egentligen vetenskapen om rådande bilder av vikingarna?

KÄLLOR, KONTAKT OCH ÖVRIG INFORMATION

Påstående 1: "Under vikingatiden stod kvinnorna hemma vid spisen och männen var ute i viking"

FALSKT

KÄLLOR:

Hedenstierna-Jonson, Charlotte, mfl. 2017. A female Viking warrior confirmed by genomics. *American Journal of Anthropology*.

<https://onlinelibrary.wiley.com/doi/full/10.1002/ajpa.23308>

Price, Neil, mfl. 2019. Viking warrior women? Reassessing Birka chamber grave Bj.581. *Antiquity*.

<https://www.cambridge.org/core/journals/antiquity/article/viking-warrior-women-reassessing-birka-chamber-grave-bj581/7CC691F69FAE51DDE905D27E049FADCD>

Påstående 2: "Alla i Skandinavien kallade sig vikingar på vikingatiden"

FALSKT

KÄLLOR:

Brink, Stefan. 2008. Who Were the Vikings? *The Viking Way*, s. 4-7

Jesch, Judith. 2017. What does the word Viking really mean? *The Conversation*.

<https://theconversation.com/what-does-the-word-viking-really-mean-75647>

Påstående 3: "Birka var bara befolkat av slavar"

MITTEMELLAN (men åt det falskare hållet)

KÄLLOR:

Gustafsson, NyBjörn. 2009. För folk och få: om vikingatida fjättrar och dess användning. *Fornvännen* 2009:4.

http://samla.raa.se/xmlui/bitstream/handle/raa/3204/2009_089.pdf?sequence=1&isAllowed=y

Hedenstierna-Jonson, Charlotte. 2012. Birkafolket. *Birka nu, pågående forskning om världsarvet Birka och Hovgården*.

Nya rön om mänskliga offer:

Moen, Marianne & Walsh, Matthew. 2021. Agents of Death. *Cambridge Archaeological Journal*

<https://www.cambridge.org/core/journals/cambridge-archaeological-journal/article/agents-of-death-reassessing-social-agency-and-gendered-narratives-of-human-sacrifice-in-the-viking-age/C98F99D68BCAA96CF83831D36BE15B19>

Övrig info:

Magnus Västerbros artikel i Dagens Nyheter (21-03-28) om Anna Lihammers och Ted Hesselboms bok "Vikingen. En historia om 1800-talets manlighet".

Västerbros historia: Så uppfanns den moderna vikingen.

<https://www.dn.se/kultur/vasterbros-historia-sa-uppfanns-den-moderna-vikingen/>

KONTAKTA REDAKTIONEN:

E-post: hjarta@ur.se

Telefonsvarare: 08-7849693

Instagram: [ur_officiell](#)

Facebook: [Utbildningsradion](#)

Du hittar alla episoder av Hjärta & Hjärna på urplay.se eller där poddar finns.